

**STANDARDY OCHRONY MAŁOLETNIICH
W ZESPOLE SZKOLNO – PRZEDSZKOLNYM W KSAWEROWIE
(wersja skrócona)**

Naczelną zasadą wszystkich zadań podejmowanych przez pracowników placówki jest działanie dla dobra dziecka i w jego najlepszym interesie. Celem polityki „Standardów Ochrony Małoletnich” jest zapewnienie dzieciom sprzyjających warunków do nauki oraz rozwoju zgodnie z indywidualnymi możliwościami i potrzebami w atmosferze życzliwości, szacunku, akceptacji i bezpieczeństwa.

Zasady zapewniające bezpieczne relacje między małoletnim a personelem

1. Pracownicy dbają o bezpieczeństwo dzieci podczas pobytu w placówce, wspierają ich w pokonywaniu trudności, uwzględniając umiejętności rozwojowe oraz możliwości wynikające z niepełnosprawności/specjalnych potrzeb edukacyjnych.
2. Pracownicy podejmują wobec dzieci działania wychowawcze mające na celu kształtowanie prawidłowych postaw – wyrażanie emocji w sposób niekrzywdzący innych, niwelowanie zachowań agresywnych, promowanie zasad „dobrego wychowania”.
3. Zasady bezpiecznych relacji personelu z uczniami obowiązują wszystkich pracowników placówki, stażystów i wolontariuszy i innych osób realizujących działania na terenie szkoły.
4. Pracownicy szanują godność uczniów, doceniają i szanują wkład uczniów w podejmowane działania i traktują ich równo bez względu na ich płeć, orientację seksualną, sprawność/niepełnosprawność, status społeczny, etniczny, kulturowy.
5. Metody dyscyplinowania uczniów dobierają adekwatnie do ich wieku i poziomu rozwoju. Metody te nie mogą naruszać godności i nietykalności osobistej uczniów (zakaz stosowania kar fizycznych).

Zachowania niedozwolone wobec małoletnich

1. Kontakty personelu z uczniami nie łamią obowiązującego prawa, ustalonych norm i zasad.
2. Pracownicy nie dzielą uczniów i nie dyskryminują (ze względu na pochodzenie, poczucie tożsamości, wiek, płeć, status materialny, wygląd zewnętrzny, wiedzę i umiejętności).
3. Bezwzględnie zakazane jest stosowanie przemocy psychicznej wobec dziecka, w tym nawiązywanie relacji o charakterze seksualnym.

4. Nie wolno stosować wobec dziecka zachowań nacechowanych przemocą fizyczną, chyba że użycie siły fizycznej jest niezbędne w sytuacji, w której dziecko zagraża sobie lub innym (np. mocne przytrzymanie).
5. Fizyczny kontakt z dzieckiem może być stosowany pod warunkiem, że spełnia on zasady bezpiecznego kontaktu, tzn. jest odpowiedzią na potrzeby dziecka w danym momencie, uwzględnia wiek dziecka, etap rozwojowy, kontekst kulturowy i sytuacyjny. Nie można jednak wyznaczyć uniwersalnej stosowności każdego takiego kontaktu fizycznego, ponieważ zachowanie odpowiednie wobec jednego dziecka może być nieodpowiednie wobec innego. Zawsze należy kierować się profesjonalnym osądem, słuchając, obserwując i odnotowując reakcję dziecka, pytając je o zgodę na kontakt fizyczny (np. przytulenie) i zachowując świadomość, że nawet przy dobrych intencjach taki kontakt może być błędnie zinterpretowany przez dziecko lub osoby trzecie.
6. Zabronione jest niestosowne żartowanie w obecności uczniów lub na ich temat, używanie wulgaryzmów, wykonywanie obraźliwych gestów, wypowiadanie treści o zabarwieniu seksualnym, przemocowym, stosowanie gróźb.

Rozpoznawanie i reagowanie na czynniki ryzyka krzywdzenia dzieci

1. Wszyscy pracownicy Zespołu Szkolno – Przedszkolnego w ramach wykonywanych obowiązków zwracają uwagę, kiedy dziecku dzieje się krzywda.
2. Wyróżnia się 4 podstawowe formy krzywdzenia:
 - 1) Przemoc fizyczna to między innymi: popychanie, szarpanie, policzkowanie, szczypanie, kopanie, duszenie, bicie otwartą ręką, pięścią lub przedmiotami.
 - 2) Przemoc psychiczna to między innymi: poniżanie, upokarzanie, ośmieszanie, wyzywanie, wyśmiewanie, odtrącanie dziecka, wciąganie dziecka w konflikty dorosłych, wytykanie z powodu odmierności.
 - 3) Wykorzystanie seksualne to naruszenie strefy intymnej dziecka, zmuszanie do oglądania nagich osób.
 - 4) Zaniedbywanie to między innymi niezaspokajanie podstawowych potrzeb fizycznych i psychicznych dziecka lub nierespektowanie jego podstawowych praw (niedożywienie, ubiór nieadekwatny do pory roku, zaniedbanie higieniczne, niedbanie o higienę snu

i odpoczynku, nieposyłanie dziecka do szkoły, niezapewnienie dziecku opieki lekarskiej).

Zasady bezpiecznych relacji między uczniami

1. Uczniowie powinni czuć się w środowisku klasowym/szkolnym dobrze i bezpiecznie, aby nic im nie przeszkadzało w wypełnianiu przydzielonych zadań i obowiązków.
2. Uczniowie mają obowiązek przestrzegania zasad i norm zachowania/postępowania określonych w statucie szkoły/przedszkola.
3. Uczniowie uznają prawo innych uczniów do odmienności i zachowania tożsamości ze względu na: pochodzenie etniczne, geograficzne, narodowe, religię, status ekonomiczny, cechy rodzinne, wiek, płeć, orientację seksualną, cechy fizyczne, niepełnosprawność. Nie naruszają praw innych uczniów – nikogo nie dyskryminują ze względu na jakąkolwiek jego odmiennosc.
4. Zachowanie i postępowanie uczniów wobec innych osób nie narusza poczucia godności/wartości osobistej tych osób. Uczniowie są zobowiązani do respektowania praw i wolności osobistych swoich kolegów i koleżanek, ich prawa do własnego zdania, do poszukiwań i popełniania błędów, do własnych poglądów, wyglądu i zachowania – w ramach społecznie przyjętych norm i wartości.
5. Kontakty między uczniami cechuje zachowanie przez nich kultury osobistej, np. używanie zwrotów grzecznościowych typu: *proszę, dziękuję, przepraszam*; uprzejmość; życzliwość; poprawny, wolny od wulgaryzmów język; kontrola swojego zachowania i emocji; wyrażanie sądów i opinii w spokojny sposób, który nikogo nie obraża i nie krzywdzi.
6. Uczniowie budują relacje rówieśnicze poprzez wzajemne zrozumienie oraz konstruktywne rozwiązywanie problemów i konfliktów, bez użycia siły i okazywania wrogości.
7. Uczniowie akceptują i szanują siebie nawzajem, okazują zrozumienie dla trudności i problemów kolegów/koleżanek i oferują im pomoc. Nie kpią, nie szydzą z ich słabości, nie wyśmiewają ich, nie krytykują, nie stwarzają u innych poczucia zagrożenia, nie okazują wrogości.
8. W kontaktach między sobą uczniowie nie mogą zachowywać się prowokacyjnie i konkurencyjnie. Nie powinni również mieć poczucia zagrożenia czy odczuwać wrogość ze strony kolegów.

9. Uczniowie mają prawo do własnych poglądów, ocen i spojrzenia na świat oraz wyrażania ich pod warunkiem, że sposób ich wyrażania nikomu nie wyrządza krzywdy, czyli jest wolny od agresji i przemocy.
10. Uczniowie mają obowiązek przeciwstawiania się wszelkim przejawom brutalności i wulgarności oraz informowania personelu o zaistniałych zagrożeniach.
11. Jeśli uczeń jest świadkiem stosowania przez innego ucznia/uczniów jakiegokolwiek formy agresji lub przemocy, ma obowiązek reagowania na nią, przede wszystkim poprzez poinformowanie osoby dorosłej, ponadto na miarę swoich możliwości pomaga ofierze, chroni ją i wspiera.
12. Wszyscy uczniowie znają obowiązujące w szkole/przedszkolu procedury bezpieczeństwa – wiedzą, jak zachowywać się w sytuacjach, które zagrażają ich bezpieczeństwu lub bezpieczeństwu innych uczniów, gdzie i do kogo dorosłego mogą się w szkole /przedszkolu zwrócić o pomoc.
13. Jeśli uczeń stał się ofiarą agresji lub przemocy, może uzyskać w szkole/przedszkolu pomoc, zgodnie z obowiązującymi w niej procedurami.

Niedozwolone zachowania małoletnich w szkole

1. Bez względu na powód, agresja i przemoc fizyczna, słowna lub psychiczna wśród uczniów nigdy nie może być przez nich akceptowana lub usprawiedliwiona. Uczniowie nie mają prawa stosować z jakiegokolwiek powodu słownej, fizycznej i psychicznej agresji i przemocy wobec innych uczniów.
2. Inne zachowania niedozwolone:
 - 1) stwarzanie niebezpiecznych sytuacji w szkole lub klasie, np. rzucanie przedmiotami, przynoszenie do szkoły ostrych narzędzi, innych niebezpiecznych przedmiotów i substancji;
 - 2) nieuzasadnione, bez zgody nauczyciela opuszczanie sali lekcyjnej; wagarowanie; wyjście bez zezwolenia poza teren szkoły w trakcie przerwy lub lekcji;
 - 3) celowe nieprzestrzeganie zasad bezpieczeństwa podczas zajęć i zabaw organizowanych w szkole; celowe zachowania zagrażające zdrowiu bądź życiu;
 - 3) niewłaściwe zachowanie podczas wycieczek szkolnych i przerw międzylekcyjnych, np. przebywanie w miejscach niedozwolonych, bieganie, itp.;

- 4) uleganie nałogom, np. palenie papierosów, picie alkoholu, zażywanie narkotyków lub dopalaczy;
- 5) rozprowadzanie i stosowanie narkotyków/ środków odurzających;
- 6) niestosowne odzywanie się do kolegów lub innych osób w szkole lub poza nią;
- 7) celowe niszczenie lub nieszanowanie własności innych osób oraz własności szkolnej;
- 8) kradzież/przywłaszczenie własności kolegów lub innych osób oraz własności szkolnej;
- 9) wyłudzenie pieniędzy lub innych rzeczy od uczniów;
- 10) wystugiwanie się innymi uczniami w zamian za korzyści materialne;
- 11) rozwiązywanie w sposób siłowy konfliktów z kolegami; udział w bójce;
- 12) szykanowanie uczniów lub innych osób w szkole z powodu odmienności przekonań, religii, światopoglądu, płci, poczucia tożsamości, pochodzenia, statusu ekonomicznego i społecznego, niepełnosprawności, wyglądu;
- 13) niereagowanie na niewłaściwe zachowania kolegów (bicie, wyzywanie, dokuczanie);
- 14) znęcanie się (współudział w znęcaniu się nad kolegami, zorganizowana przemoc, zastraszanie);
- 15) aroganckie/niegrzeczne zachowanie wobec kolegów i personelu; wulgaryzmy, kłamanie, oszukiwanie kolegów/innych osób w szkole;
- 16) fotografowanie, nagrywanie dźwięku, filmowanie zdarzeń z udziałem innych osób bez ich zgody (bez zgody ich rodziców);
- 17) upublicznianie materiałów i fotografii bez zgody obecnych na nich osób;
- 18) stosowanie wobec innych uczniów/innych osób różnych form cyberprzemocy.

Zasady bezpiecznego korzystania z internetu i urządzeń elektronicznych

1. Z telefonów komórkowych i innych urządzeń elektronicznych z dostępem do internetu, uczniowie mogą korzystać tylko i wyłącznie pod opieką i za zgodą nauczyciela. Dotyczy to zajęć edukacyjnych, opiekuńczych, treningów, uroczystości, a także zajęć pozalekcyjnych na terenie szkoły, wyjść, wycieczek.
2. Uczeń ma obowiązek wyłączyć lub wyciszyć telefon (bez wibracji) i schować go w torbie/plecaku przed rozpoczęciem zajęć edukacyjnych lub odłożyć w umówionym miejscu.

3. Jeśli uczeń czeka na ważną informację (połączenie, SMS, itp.), ma obowiązek poinformować o tym fakcie nauczyciela przed lekcją, poprosić o pozwolenie na skorzystanie z telefonu i ustalić sposób odebrania tej wiadomości. Dotyczy to także sytuacji, gdy wystąpiła pilna potrzeba skontaktowania się, np. z rodzicami lub w innej ważnej sprawie.
4. Na terenie szkoły zakazuje się uczniom samowolnego filmowania, fotografowania oraz utrwalania dźwięku na jakichkolwiek nośnikach cyfrowych.
5. Dostęp do internetu jest chroniony hasłem, a szkoła zapewnia dzieciom bezpieczny dostęp do Ogólnopolskiej Sieci Edukacyjnej (OSE), który zabezpiecza przed szkodliwymi treściami w internecie.

Podsumowanie

1. Pracownicy edukują uczniów, iż w przypadku odczuwania negatywnych emocji, trudności czy braku sił, istotne jest unikanie izolacji emocjonalnej i fizycznej. Pracownicy, w szczególności wychowawca, psycholog, pedagog szkolny, pozostają do dyspozycji uczniów, aby porozmawiać, udzielić im wsparcia i zaproponować dalsze działania.
2. W szkole wyeksponowane są informacje dla uczniów na temat możliwości uzyskania pomocy w trudnej sytuacji, w tym numery bezpłatnych telefonów zaufania dla dzieci i młodzieży.
3. Uczniowie mają dostęp do numerów telefonów zaufania oraz dedykowanych stron internetowych i wiedzą, że w razie potrzeby mogą z nich skorzystać. Kontakt dla dzieci w kryzysie:
 - **Telefon zaufania dla dzieci i młodzieży Fundacji Dajemy Dzieciom Siłę 116 111.**
 - **Dziecięcy Telefon Zaufania Rzecznika Praw Dziecka 800 12 12 12** oraz strona www.800121212.pl
 - **Telefon Zaufania Towarzystwa Przyjaciół Dzieci 800 119 119** oraz strona <https://800119119.pl/>
 - **Numer SOS Linia Pomocy Pokrzywdzonym 222 30 99 00**
 - **„Niebieska Linia” Ogólnopolski telefon dla ofiar przemocy w rodzinie 800 12 00 02**
 - **serwis *Życie warte jest rozmowy*: <https://zwjr.pl/dlaczego-tutaj-jestes>**